

Hudební a taneční fakulta AMU
Katedra skladby
Praha

OPONENTSKÝ POSUDEK

na disertační práci Jana Dobiáše

Řád a jeho význam:

deterministické kompoziční techniky v díle vybraných autorů 20. a 21. století

Práce začíná vymezením pojmu deterministická kompoziční technika, na což navazuje definice hudebně-sémiotických pojmů, přičemž sémiotika je označována u nás řídčeji používaným termínem sémiologie. Přes otázky spojené se sémantikou v hudbě dospívá až k typologii hudebních znaků. Definice základních pojmů odpovídají pojetí klasiků sémiotiky – Saussure, Morris, Pierce...

Další kapitoly obsahují detailní rozbor vybraných skladeb několika autorů a jedné skladby vlastní. Zařazením vlastní skladby bylo možné kromě objektivního popisu struktury díla ukázat také subjektivní složku procesu jeho vzniku.

Následuje rozhovor se skladatelem, který se systematicky věnuje algoritmické kompozici. Začlenění rozhovoru umožňuje nahlédnout na část problematiky z odlišného úhlu a vhodně tak doplňuje předchozí analytický text.

Závěr práce tvoří převážně subjektivní shrnující úvahy, v nichž autor naznačuje možnosti i meze striktně deterministického přístupu ke kompozici, což lze zobecnit i na další oblasti umělecké tvorby.

Práce je napsána nebývale dobrým jazykem, netrpí přemírou anglicizmů ani nadužíváním cizích slov. Je přehledně logicky vystavěna, používá dobře definované pojmy a jasnou argumentaci. Autor se dokázal vyvarovat i postmoderní plytkosti obsahu a formy.

Dobře je vyvážen poměr mezi obecně platnými, objektivními tvrzeními a osobními subjektivními názory a postřehy.

Až na drobné typografické vady, jako jsou jednoznakové předložky a spojky na konci řádků, nevzhledné uvozovky nebo nešťastně umístěná čísla stránek, je práce po grafické stránce úhledná do té míry, co umožnil použitý program pro zpracování textu.

Celkově je práce velice zdařilou sémiotickou sondou do oblasti kompozičních technik na hranici generativních postupů s převažující deterministickou složkou. Ukazuje, že výhradně strukturalistický přístup není pro popis uměleckého díla dostatečný a že je nezbytné zabývat se též jeho racionálně těžko uchopitelnou emocionální stránkou.

Disertační práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

Milan Guštar

Praha, 30. srpna 2021